

Sistemi usposabljanja odvetnikov v EU

Anglija in Wales

Informacije zagotovil: Solicitors Regulation Authority (SRA)

april 2014

OPIS NACIONALNEGA SISTEMA USPOSABLJANJA ZA ODVETNIKE v Angliji in Walesu

1. Dostop do poklica

Visokošolska/univerzitetna izobrazba	DA (kandidati morajo imeti diplomu)
Diploma iz prava je obvezna	NE
Koraki do pridobitve statusa kvalificiranega odvetnika	• program poklicnih veščin (Professional skills course – PSC), končan pred sprejemom; • ocena kandidata, ki jo opravi pravniška zbornica (Law Society); • ocena kandidata in sprejem v odvetniško družbo; • končano uvajalno obdobje; • izpit; • vpis v pravniško zbornico Anglije in Walesa. Poti dostopa do poklica: diploma iz prava + podiplomski program za opravljanje poklica pravnega svetovalca (solicitor) (Legal Practice Course – LPC) + dvoletna pogodba o usposabljanju ali

		diploma iz drugega predmeta, ki ni pravo + GDL (enoletni preusmeritveni študij) + LPC + dvoletna pogodba o usposabljanju. Vsi kandidati morajo opraviti podiplomski program za opravljanje poklica pravnega svetovalca (solicitor) (Legal Practice Course – LPC) in imeti dvoletno pogodbo o usposabljanju (pri odvetniški družbi, organu javnega sektorja ali pravnem oddelku družbe).
Druge poti do poklica	DA • pripravništvo namesto diplome; • poti za prehod iz drugih poklicev (pravniški poklici v drugih državah). Na stopnjo LPC je mogoče priti prek usposabljanja, ki je namenjeno pravnim strokovnjakom (legal executives) (ILEX) ter vključuje izredni študij in izkušnje namesto diplome prve stopnje. Od tukaj naprej so zahteve za sprejem enake kot za kandidate, ki se izobražujejo po običajni poti. Možnost prehoda kvalificiranih odvetnikov (Qualified lawyers transfer route – QLTS) – za odvetnike, ki so se usposobili drugje – vključuje opravljanje izpitov in izpolnjevanje zahtev glede primernosti.	
2. Usposabljanje med uvajalnim obdobjem		
Ali obstaja uvajalno obdobje?	DA	Pravna podlaga: predpisi SRA o usposabljanju iz leta 2011 http://www.sra.org.uk/students/lpc.page http://www.sra.org.uk/students/training-contract.page
Obvezno	DA	Predpisano trajanje: tri leta

		(dvoletna pogodba o usposabljanju + približno eno leto za LPC .) (Odšteti je mogoče do šest mesecev v primeru predhodnih enakovrednih izkušenj.)
Vrste struktur, pristojnih za organiziranje uvajalnega usposabljanja		• zasebne odvetniške pisarne in pravni oddelki v gospodarskih organizacijah – zagotavljajo drugo fazo uvajalnega obdobja, tj. pogodbo o usposabljanju (praktične izkušnje na delovnem mestu); • organizacije, ki niso zasebne odvetniške pisarne (npr. nacionalni in lokalni javni organi ter pravni oddelki v gospodarskih organizacijah), zagotavljajo drugo fazo uvajalnega obdobja, tj. pogodbo o usposabljanju (praktične izkušnje na delovnem mestu); • komercialni ponudniki – kot so zasebne univerze, ki se včasih specializirajo za strokovna usposabljanja. Ti imajo tako akademsko akreditacijo, ki jo izda organ za oceno kvalifikacij Združenega kraljestva (Qualifications Assessment Authority), in akreditacijo SRA (zagotavljajo prvo fazo uvajalnega obdobja, tj. podiplomski program za opravljanje poklica pravnega svetovalca); • univerze (prvo fazo uvajalnega obdobja, tj. podiplomski program za opravljanje poklica pravnega svetovalca, zagotavljajo univerze).
Oblika uvajalnega usposabljanja		• pripravništvo v zasebni odvetniški pisarni; • usposabljanje iz prava s posebnim učnim načrtom, ki je skupen za vse odvetniške pripravnike; • usposabljanje iz prava s posamezniku prilagojenim učnim načrtom; • usposabljanje o nepravniških poklicnih veščinah; • usposabljanje o poklicnih veščinah pravnikov
Sprejemni izpit/preverjanje pred uvajalnim obdobjem	DA	• pregled/preverjanje diplome; • preizkus primernosti http://www.sra.org.uk/solicitors/handbook/suitabilitytest/content.page

Predpisan učni načrt med uvajalnim obdobjem	DA	V okviru LPC in v času pogodbe o usposabljanju morajo biti obravnavana tri ločena pravna področja, med katerimi mora biti vsaj eno področje pravnega in nepravnega prava. Rezultati LPC: http://www.sra.org.uk/documents/students/lpc/LPC-Outcomes-Sept2011.pdf
Posebnosti v zvezi s pravom EU in jezikovnim usposabljanjem	NE	Vendar se pričakuje, da študenti pred začetkom LPC poznajo: – glavne institucije EU; – vire in razlage prava EU; – razmerje med pravom EU in nacionalnim pravom; – ustrezne konvencije in zakonodajo o človekovih pravicah. Pravo EU se poučuje in ocenjuje na vseh stopnjah LPC, kadar je povezano z zadevnim pravnim področjem.
Uvajalno obdobje razdeljeno v različne faze	NE	
Ocena/izpit po uvajalnem obdobju	DA	• pisni izpiti; • ustni izpiti; • izpiti se opravljajo na stopnji LPC, obdobje pogodbe o usposabljanju potrdi odgovorni partner usposabljanja brez nadaljnjih izpitov.
<i>3. Sistem stalnega usposabljanja</i>		
Razlikovanje med stalnim in specialističnim usposabljanjem	DA	Vendar se lahko specialistično usposabljanje šteje tudi k zahtevam glede CPD in ni obvezno, razen če pravni svetovalec (solicitor) opravlja zelo specifično delo, kot je zagovorništvo v kazenskih postopkih. Zagovorništvo v kazenskih postopkih je edina

		specializacija, ki je trenutno na voljo v angleškem sistemu usposabljanja odvetnikov. Pravna podlaga: shema SRA za zagotavljanje kakovosti za odvetnike (kazensko pravo), ki ureja zagovorništvo v kazenskih postopkih v Angliji in Walesu
Obveznosti v zvezi s stalnim usposabljanjem	DA	obveznosti v zvezi z obveznim usposabljanjem, kot so navedene v notranjih predpisih pravniške zbornice (Law Society) Pravna podlaga: predpisi, ki urejajo zahteve glede stalnega usposabljanja za pravne svetovalce (solicitors) Anglije in Walesa: http://www.sra.org.uk/solicitors/cpd-accreditation.page http://www.sra.org.uk/solicitors/handbook/cpd/content.page
Obveznosti v zvezi s specialističnim usposabljanjem	DA	Obveznosti ni bilo nikoli, vendar položaj postaja vse bolj kompleksen. Obstajajo specialistične kvalifikacije pravnih svetovalcev (solicitors), ki večinoma niso predpisane z zakonom in so kot oznake kakovosti – stranke, kot so vlada in banke, jih vse pogosteje uporabljajo pri izbiri svojih strokovnjakov. Vendar je bila nedavno (2013) uvedena nova, obvezna specialistična akreditacija, imenovana shema ocene kakovosti za odvetnike (Quality Assessment Scheme for Advocates – QASA), na podlagi katere morajo imeti odvetniki kazenskega prava to kvalifikacijo, če želijo nastopati pred sodiščem.
Obveznosti v zvezi z učenjem tujih jezikov	NE	

Obveznosti v zvezi z vsebino prava EU pri stalnem/specialističnem usposabljanju	NE
4. Sistemi akreditacije in ponudniki usposabljanja	
Možnost akreditacije	DA, možnost akreditacije za: • nacionalne ponudnike usposabljanja; • ponudnike usposabljanja iz vseh držav članic. <u>Postopek akreditacije</u> Ponudniki dejavnosti nadaljnjega strokovnega izpopolnjevanja (CPD) lahko postanejo notranji ali zunanji ponudniki CPD, če izpolnjujejo merila za odobritev in so predmet nadzora <u>http://www.sra.org.uk/solicitors/cpd/training-companies.page</u>.
Število ponudnikov usposabljanja, ki ponujajo dejavnosti stalnega usposabljanja	več kot 50
Vrsta ponudnikov usposabljanja, ki razvijajo akreditirane dejavnosti stalnega usposabljanja	• pravniška zbornica (Law Society); • organizacija, ki jo vodi ali ustanovi odvetniška zbornica/pravniška zbornica (Bar/Law Society) (vključno s pravnimi centri in lokalnimi združenji pravnih svetovalcev (solicitors)); • akreditirani zasebni komercialni ponudnik usposabljanja; • akreditirani zasebni ali javni nepridobitni ponudnik usposabljanja
Število ponudnikov usposabljanja, ki organizirajo usposabljanje za pripravo na specializacijo	več kot 50
Vrsta ponudnikov usposabljanja, ki razvijajo akreditirane dejavnosti usposabljanja za pripravo na	• pravniška zbornica (Law Society); • organizacija, ki jo vodi ali ustanovi pravniška zbornica (vključno s pravnimi centri in lokalnimi združenji pravnih svetovalcev (solicitors));

specializacijo	• akreditirani zasebni komercialni ponudnik usposabljanja; • akreditirani zasebni ali javni nepridobitni ponudnik usposabljanja	
Dejavnosti in metode		
Vrsta dejavnosti usposabljanja, priznana v okviru obveznosti stalnega ali specialističnega usposabljanja	• udeležba na klasičnih tečajih usposabljanja; • tečaji usposabljanja na daljavo; • moduli e-učenja; • spletni seminarji; • dejavnosti kombiniranega učenja*; • udeležba na konferencah za usposabljanje*; • sodelovanje na dejavnostih usposabljanja kot izvajalec usposabljanja ali učitelj; • pisanje člankov/objave. 25 % zahtev po letnem stalnem usposabljanju mora biti izpolnjenih z usposabljanjem, ki ga izvajajo akreditirani ponudniki.	Sodelovanje na dejavnostih usposabljanja v drugih državah članicah: lahko se šteje k obveznostim stalnega usposabljanja, vendar je odvisno od: • tega, da je ponudnik usposabljanja akreditiran v državi članici sodelujočega pred udeležbo; • vrste dejavnosti.
5. Nadzor nad dejavnostmi usposabljanja		
Organizacije, vključene v nadzor nad dejavnostmi stalnega usposabljanja	DA	pravniška zbornica (Law Society)
Potek nadzora	Ocena • kakovosti vsebine; • kakovosti metod usposabljanja.	
Organizacije, vključene v nadzor nad dejavnostmi	DA	QASA nadzorujejo SRA, odbor za odvetniške standarde (Bar Standards

specialističnega usposabljanja		Board) in inštitut za pravne strokovnjake (Professional Institute of Legal Executives), ki urejajo skupne standarde za odvetnike kazenskega prava v imenu svojih članov.
Potek nadzora	Ocena • kakovosti vsebine; • kakovosti metod usposabljanja.	

Vir: Pilotni projekt – Evropsko izobraževanje v pravosodju: „Sklop 2 – Študija o usposabljanju odvetnikov o pravu EU“, ki sta jo izvedla Svet odvetniških združenj Evrope (CCBE) in Evropski inštitut za javno upravo (EIPA)